

אוסף סיפורי אלול
"מתוך 'ליקוטי שמואל'
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com

הוידוי (דברים טובים – ראה)

הבשורה הרעה תפסה את הנרי בחדרו שבבית החולים, לא מוכן. הוא קיבל בתדהמה את התחזית הרפואית שצפתה את הגרוע מכול. הרופא בישר לו שלפי הצפי בתוך מספר שעות גופו יגיע לקריסת מערכות, וכי מדובר בשעותיו האחרונות. הנרי החל להשלים את עם קיצו הקרב, תמונות רבות מחייו עברו במהירות במחשבתו. האחות שאלה אותו בעדינות אם מעוניין שאי מי מבני משפחתו יהיה אתו ברגעיו האחרונים, והנרי ביקש מהאחות להשיג את שותפו הוותיק ג'ון ולהזעיק אותו בדחיפות לחדרו. הנרי וג'ון היו שותפים עשרות שנים, החברה שהקימו יחד הייתה רווחית והביאה להם שגשוג כלכלי וכסף רב. ג'ון עודכן במצבו הרפואי של שותפו ומשהבין במה מדובר הגיע במהירות לבית החולים. הוא התקשה לראות את שותפו, הנרי מתפתל בכאבים איומים ואת האחיות שעמדו לצדו בשעות אלו מזריקות לו משככי כאבים כדי שלא יסבול לפחות בשעותיו האחרונות. הנרי סימן תנועה בידיו, וביקש מג'ון להתקרב אליו. ג'ון הרטיב את שפתיו של הנרי כדי שיוכל לדבר, קולו בקושי נשמע והוא החל להסביר לג'ון שמכיוון שמדובר בדקות האחרונות שלו, הוא חייב להתוודות על כמה דברים קשים שעולל.

'האם אתה זוכר את ההלשנה על המבנה הלא החוקית שבנית?' שאל בחולשה. ג'ון זכר בביטחון, הימים אז היו ימים קשים בשבילו. מרגע שפקח של הרשויות גילה את הבנייה המוסתרת, לא הפסיק להביא לו צווים מנהליים שונים, פעם צו הפסקת עבודה, פעם צו הריסה, ופעם כתב אישום. הפקח עצמו סיפר פעם, שלדעתו אין סיבה להתעללות הזאת בג'ון ואם הדבר היה תלוי בו היה מוותר ממזמן, אך המלשין לא הפסיק להתלונן אף לממונים שמעליו. בסופו של דבר החליטו הרשויות להרוס את המבנה, ועוד חייבו אותו בתשלום גבוה על כך. ג'ון נהרס מכך באותה תקופה. 'בוודאי שאני זוכר' ענה ג'ון. 'אני הייתי המלשין' אמר הנרי.

ג'ון לא הספיק להגיב והנרי המשיך 'האם אתה זוכר את אותה הפעם ששדדו אותך?' גם את הסיפור הזה זכר ג'ון היטב, מדובר היה בתקופה שלאחר עסקה מוצלחת שביצעו כשותפים, כשקיבלו את הרווחים חילקו ביניהם את הכסף במזומן. ג'ון הלך עם חלקו במזוודה לכיוון הבנק. בדרך, עצרו אותו שני שודדים גברתנים ששדדו ממנו את המזוודה באיומי אקדח. ג'ון הרגיש אז שכל מאמציו לקיום העסקה לא הועילו כלל, והמשבר שנכנס אליו נמשך כמה שבועות. 'גם אז, הייתי אני זה ששלחתי אותם' אמר הנרי בשקט 'כך גם את החלק שלך שלשלתי לכיס'.

קולו של הנרי הפך לקול בוכים, 'יש עוד כמה דברים שאני צריך להתוודות עליהם. אתה זוכר את המכות שקיבלת בדרך לחתונה שלך?' ג'ון זכר היטב כיצד בדרך לחתונתו תפסו אותו בהפתעה מספר גברתנים והחלו להכות אותו בכל חלקי גופו, קרעו את חליפתו והשאירו בפניו חבורות מכוערות. גם אם היה מנסה לשכוח, תמונות החתונה בה נראה כאדם לאחר פוגרום העידו כאלף עדים. הוא נזכר שכמעט דחה את החתונה, אך כבר חלק מהמוזמנים הגיעו ולא נותרה בידו כל ברירה. איש לא הבין מדוע קיבל את המכות מאנשים אלו שלא אמרו לו דבר, המסקנה המתבקשת הייתה שכנראה התבלבלו בינו לבין מישהו אחר. 'גם את זה אני עשיתי' הוסיף הנרי בעצב 'כאב לי שאתה מתחתן בעוד אני נותרתי רווק'.

הנרי הוסיף לגולל מעשים רבים וקשים שעולל לג'ון, התוודה עליהם וביקש את סליחתו, כדי לעבור בלב נקי לעולם שכולו טוב. וכשסיים את דבריו, ג'ון הביט בו במבט כאוב. 'גם לי הנרי, יש וידוי קטן לספר לך' והחל בדבריו, 'לאחר שחשפת בפני את צפונות ליבך, גם אני חייב לספר לך משהו שמעיק עלי מאוד' הבהיר. הנרי היטה את אוזנו כאפרכסת. 'נכון שהרופאים אמרו לך שהנך עומד בפני קריסת מערכות?' שאל ג'ון. והנרי הנהן בראשו. 'נכון שהרופאים אמרו שההתדרדרות הרציפה במצבך נגרמה מאכילת רעל?!' והנרי המשיך להנהן. 'אני זה שהרעלתי אותך!!!'

בפרשתנו ניתנת לנו אפשרות הבחירה בן טוב לרע 'ראה החיים והמוות נתתי לפניך...' מי שמשקיע בטוב, חייו הופכים לחיים ערכיים, מוסריים, והגונים יותר. ומי שמשקיע ברע מגיע לעברי פי פחת. אנו נמצאים בחודש אלול, חודש שבו אנו מכינים את עצמנו ליום הדין. אחת העצות להינצל בדין, היא

לוותר על פגיעות שפגעו בנו. וכפי שחז'ל אמרו, 'כל המעביר על מידותיו מעבירין על כל פשעיו', הבה ננצל הזדמנות זו וניכנס בלב נקי לחודש הרחמים והסליחות...

היום ח'נים (הרב אברהם פוקס)

לפני מספר שבועות נכנסתי לחנות מכולת בטבריה, חנות מוכרת וידועה באזור שבו מתגורר ציבור יראי ה'. המוכר, יהודי שומר תורה ומצוות שפאותיו מתבדרות ברוח, על שולחנו מונחים ספרי הלכה פתוחים שבהם הוא הוגה בין לקוח ללקוח, היה עסוק בלספר סיפור. הוא כבר היה בסופו של הסיפור המעניין, מה שגרם לי לבקש ממנו שיספר את סיפורו בשנית, לטובת כולנו כמובן. "חכה", אומר לי רבי חיים המוכר החביב, "חכה שידלדלו קצת הקונים ואוכל לספר לך בנחת, בינתיים תשב וקח לך איזה ספר", אמר תוך שהוא מחווה בידו על השולחן והמדף שלאחוריו.

אל תראה אותי כמו שאני עכשיו, "מתחיל חיים בסיפורו. "פעם הייתי מכור לכסף, מחובר אליו באינפוזיה. הייתי פחות חזק בדת, בטח לא משקיע שעות ביממה על לימוד תורה. פתחתי את החנות בארבע לפנות בוקר וסגרתי באחת עשרה בלילה, כשאשתי מחליפה אותי לכמה שעות מנוחה בצהריים. "... כשאני מנסה לברר למי אצה הדרך לקנות חלב ולחם בשעה מוקדמת כל כך, עונה לי חיים שתמיד ישנם אנשים, ובימי שישי כשהבעל קם לתפילת ותיקין, ישנן נשים שדואגות לכך שכאשר יחזור, חצי ממאכלי השבת כבר יהיו מבושלים. ובכלל טבריה זו היא עיר של מטיילים ונופשים, ורבים שעברו ליד החנות בשעה מוקדמת והופתעו לראותה פתוחה, נכנסו לקנות בה מכל הבא ליד. עד כאן ההקדמה, ומכאן לסיפור":

זה קרה לפני כשנתיים, יום שישי בחמש בבוקר. נכנס לחנות אדם מבוגר בעל מראה פשוט ביותר, כשספר תהלים בידו האחת ובידו השניה כרטיס אשראי. אנחנו מברכים אחד את השני בבוקר טוב, הוא מגיש לי את הכרטיס ואומר לי: 'תגהץ שלושים אלף?!' 'כמה?'. שאלתי אותו בידעה ברורה שלא שמעתי טוב, ומתברר לי ששמעתי טוב מאד. 'שלושים אלף!', הוא חוזר ואומר. לא הייתי רגיל כמובן בסכומים שכאלו, אני בסך הכל מנהל מכולת ולא מגרש מכוניות, לקחתי את הכרטיס ופשוט עשיתי כדבריו. אני מחכה לאישור העיסקה, שמיד מגיע. מה עכשיו? אני שואל אותו. "תראה", הוא אומר לי, 'אני אשב על כסא בצד ואומר תהילים, כל מי שנכנס לקנות, תעשה לו חשבון ולאחר מכן תאמר לו שהיום זה בחינם ואין צורך לשלם, וככה תמשיך עם הקונים עד שגייע לסכום של שלושים אלף. אבל אני מזהיר אותך, לא להסתכל לכיוון שלי ובטח לא לומר שמישהו שילם עליהם. פשוט תאמר שהיום זה בחינם וזהו!' "הוא אכן מתיישב בפינה ואומר תהילים בדבקות, כשהוא לא מרים את עיניו מהתהלים. לא עוברות כמה דקות, נכנסת לקוחה לחנות ועורכת קניות לשבת. אני עורך לה חשבון ובסופו אני אומר לה כמוסכם, 'היום זה בחינם'. היא מסתכלת עלי ומנסה להבין, אני חוזר שוב על דבריי. היא אורזת את קניותיה ויוצאת מהחנות. לקוח נוסף נכנס וגם לו אני אומר לאחר החשבון 'היום זה בחינם'. לא תאמין למה שקרה בהמשך: תוך רבע שעה החנות התמלאה בלקוחות.

הזעקתי את האחים שלי שיעמדו בחוץ ולא יתנו להיכנס מחשש לסכנת נפשות, ועל כל אדם שיוצא יכניסו אחר במקומו. נהיה ברחוב תור של עשרות אנשים, ועדיין לא הגיעה השעה שש בבוקר! אני מסתכל על המבוגר בקצה החנות, שכולו עסוק באמירת תהילים, כאילו הוא לא קשור לכל מה שקורה סביבו. בשעה שמונה וחצי הגעתי לסכום של שלושים אלף, וגם ככה לא השאירו הרבה בחנות, ופשוט סגרתי את החנות והלכתי הביתה, שמח מיום החופש שקיבלתי. לא, אני לא יודע מי זה היה, והחיוב של האשראי כובד במלואו, אם אתה דואג. מאז לא ראיתי אותו שוב, המשכתי לעבוד בחנות ביום ראשון כרגיל, אבל משום מה הסיפור הזה נתן לי פרופורציות על כסף. בהמשך הורדתי משעות העבודה והעברתי את אותן השעות לעבודת ה', והיום, כמו שאתה רואה אותי, לבוש בבגדים של בן תורה ומוקף בספרים שבהם אני לומד, "מסיים חיים את דבריו, פונה ללקוח הבא ומשאיר אותי נפעם מהסיפור ומלא מחשבות.

חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות בו אנו נמצאים, הוא ממש כמו אותו תורם אלמוני. תיקח, היום זה בחינם! חודש אלול מעניק לנו כוחות נפלאים להשיג דברים שנראו בעבר קשים ובלתי-אפשריים, חודש שיש בו קרבת ה' גדולה יותר מכל השנה. הוא מצפה לנו שנצל זאת, שנמלא את השקיות בשפע רוחני וכל טוב – הרבה יותר משלושים אלף... אני לדודי ודודי לי. ככל שנתקרב לדודי – דודי יתקרב אלי, החודש זה בחינם!

המגנט והחלודה ברוסיה (הרב שלמה שטנצל זצ"ל)

"מקובל להגיד, כי באלול, אפילו הדגים שבים רועדים, מיום הדין מתקרב ובא, ר' יוסף דב גרינברג (מרוסיה) (חבר של אבא שלי זצ"ל הרב שלמה שטנצל זצ"ל משיבת חברון) שאלני, כתוב: קראוהו בהיותו קרוב, ואחז"ל זהו י' ימים בין ר"ה ליוהכ"פ, וק' וכי כל השנה הוא רחוק. הרי מלוא כל הארץ כבודו, ואמר שראה משל ברוסיה, כי במפעלי המתכת ברוסיה, אם ברזל מחליד ורוצים לראות אם יש בו ברזל, לוקחים מגנט, ואם הברזל נמשך סימן שבתוכו ברזל.

כן הקב"ה יורד בימים אלו, ואם האדם נמשך אל ה', זהו לאות שבלבו קיימת יהדות, ואם הוא אדיש, הרי זה סימן שיהדותו כלתה.

חודש אלול - ימי היערכות • (הרב בנימין בוימל)

עבירות, עבירות ושוב עבירות... חשבון הנפש; בדיקה; פשפוש במעשים ותיקון העוונות – זוהי המשמעות הפשוטה של חודש אלול, לפתוח את הפצעים, לנקות את המוגלה ולהוציא את המורסה.

מתורתו של מורי ורבי האדמו"ר מסלונים זצ"ל למדתי על פן נוסף של חודש זה שאין רגילים לעסוק בו. זהו חודש של 'היערכות' לקראת השנה החדשה שבפתח, העולם החדש שנברא. ונסביר:

זה לא מכבר נפתחה לה שנת הלימודים בבתי הספר. מה דעתנו על מנהל ש'נופל' אל יומה הראשון של שנה"ל ללא שהוא יתכונן אליה? הוא אינו נערך מראש. עסוק הוא בשנה שחלפה, רוצה הוא לנקות שולחן, לסיים חשבונות. 'יהיה בסדר'! הוא אומר לעצמו.

ביום הראשון של הלימודים עומד הוא במרכז ביה"ס, מסביבו מאות ילדים ועשרות הורים, כולם צועקים, ממטירים שאלות מכל עבר. 30 ילדי כיתה א' בוכיים, מחפשים את עצמם ואת מקומם, הוריהם מבועתים. מהומה רבתית נוצרת, אנשי הצוות גם הם אינם טומנים ידם בצלחת: 'אפוא כיתה ג'?' - 'אפוא הבן שלי לומד?' - 'כבוד המנהל' – נשמע קולו הסמכותי של אחד המורים – 'באיזה כיתה אני מלמד השנה?' - 'באיזה מתחשק לך? אולי כיתה ו'?' - 'אה! כבר יש שם מישהו, אז תיכנס ל-ב'!' - 'איזה ספר לומדים השנה בעברית?' - 'מה דעתך על ספר זה? בעצם, למה לא הספר ההוא?' - 'חסר לי שולחן!' - 'ולי חסר ארון!' - 'ולי – כיתה! פשוט אין לי לאן להיכנס עם תלמידי וללמד!' - 'אוי ויי, איך לא חשבת על זה???' אכן, איך לא חשב על זה?? נָעב ○ א'ך...

יום כזה של תחילת שנה אינו טומן בחובו תקוה גדולה לשנה מוצלחת במיוחד. הוא גם יצר בליבות התלמידים כיום שחור משחור, יום של צעקות ובכיות, בוקה ומבלוקה. כמה חבל!!!

לו חשב, היה מכין את עצמו לקראת השנה החדשה כבר מפסח. בונה את תכנית הלימודים בכל הכיתות, מכין את מצבת התלמידים והמורים ברשימות מסודרות, מוודא שהכיתות ערוכות לקלוט את התלמידים שלא חסר כיסא, שולחן, לוח, ארון או פח אשפה. על דלת כל כיתה הייתה מחכה רשימה מסודרת של התלמידים הלומדים בכיתה זו, ושלט של 'ברוכים הבאים' היה מזמין את התלמידים

וההורים לבוא בשערי ביה"ס, לובי ביה"ס בוודאי היה מקושט בזר של בלונים צבעוניים. קרוב יותר לתחילת שנה"ל היה מקיים עם צוות החינוך 'ימי היערכות' בהם היו דן עמם בשינויים הנדרשים לקראת השנה החדשה, הוא היה מגדיר לצוות המורים את מטרותיו וציפיותיו משנה זו. הו אז, היה יומה הראשון של שנה"ל צבוע בצבעים עזים של אופטימיות ותקווה, היה זה יום חגם של התלמידים, ההורים והמורים.

לימדנו רבינו האריז"ל שראש השנה אינו רק בבחינת 'זיכרון ליום ראשון' – זכר לתחילת העולם ולבריאת אדם הראשון ביום זה, אלא שבכל שנה העולם מתחדש בפועל ממש. הוי אומר: כשברא הקב"ה את עולמו, לא נתן בו זכות קיום כי אם לשנה אחת. ובכל שנה ושנה מחדש הוא את עולמו ומעניק לו עוד שנת חיים. כל יום הוא שער כניסה עבור איש יהודי. שבוע, חודש, אלו שערים של התחדשות. אך השער הגדול מכולם בחייו של איש יהודי הוא שער הכניסה שנפתח פעם בשנה לעולם חדש שנברא מבראשית. זוהי הזדמנות פז שמעניק לנו הבורא להתחלה מחודשת.

צא ולמד כיצד פירש בעל "תולדות יעקב יוסף" את מאמר חז"ל: "שלושה ספרים נפתחים בראש השנה, צדיקים גמורים נכתבים ונחתמים לאלתר לחיים טובים וכו'" בתחילתו של העולם החדש פותחים בפניו של כל אחד מישראל שלושה ספרים כדי שירשום את עצמו מחדש בספר שיבחר. צדיקים גמורים רושמים עצמם לאלתר בספר החיים הרוחניים, חיי עבודת ה'. רשעים בספר חיי החומר וסיפוק התאוות חלילה – ספר המתים. והבינונים, אלו הנבוכים בין יצרם ליוצרם, מכירים את קונם ופוחדים מיצרם מהיאשם, אלו תלויים ועומדים עד אשר יאזרו חיל לקבוע בנפשם את תשובתם. (על אלו המליץ מורי ורבי את הפסוק "אשא עיני אל ההרים, מאין יבוא עזרי" – עומד לו יהודי מבוהל בין שני ההרים, מסתכל הוא מצד אחד על הר העבירות שעבר – "יצר הרע נדמה לו כהר" והוא מתייאש. ומצד שני מתבונן הוא על "הר ה'" – ההר של עבודת ה' נראה לו קשה עד מאוד להעפלה. עומד הוא נבוך בין שניהם, והוא זועק: 'מאין יבוא עזרי?! והתשובה באה: "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ" – לא נאמר "אשר עשה שמים וארץ" כי אם "עושה" – בכל יום, "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית". הבורא מנחמו: יהודי יקר שלי, בראתי לך מנגנון של התחדשות תמידית כדי שתוכל תמיד להתחיל מחדש.)

ה'מזמור' הראשון שנוסיף בתפילות ראש השנה, מיד אחר ערבית מתאר את בריאת העולם: "לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה". כלומר: הארץ ומלואה כולה - לה', העולם שנברא זה עתה ברגעים אלו עם כל החומר והגשמיות שבו, נברא למטרה אחת בלבד: לעבוד בו את ה'. זוהי המטרה לשמה נכנסים אנו עתה בשערה של השנה החדשה. ומיד מזדקרת השאלה הנוקבת: "מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו"? מי הוא אשר יזכה להעפיל ולטפס במעלה ההר – הר ה'? מי הוא אשר ימליך על עצמו ביום זה את הקדוש ברוך הוא על כל איבר ואיבר מגופו? והתשובה: "נקי כפיים ובר לבב אשר לא נשא וכו'". מי שהכין עצמו להיות 'נקי כפיים ובר לבב', שידיו נקיות מעבירות, כלי המעשה טהורים, ליבו טהור וקדוש, נקי הוא ממעשים רעים ומידות רעות, איש זה יוכל לעלות ולהעפיל בשנה החדשה אל פסגת ההר – הר ה'.

זהו בדיוק תפקידו של חודש אלול – להכין את עצמנו בעמדתנו אל מול שער גדול זה בו נכנסים אנו אל שנת חיים חדשה, לקיים היערכות רבתי איך פותחים אנו שנה זו ברגל ימין, איך נרשום עצמנו בספרן של צדיקים גמורים לחיים טובים ולשלום.

כוחה של מילת – אמן (אור דניאל).

קבלה נוספת שניתן לקחת על עצמנו בימים אלה של חודש אלול הדורשת מאתנו מאמץ קטן היא, בסך הכל, מילה אחת השווה מיליונים, מילה שיש בה עוצמה שלא ניתן לשער כוחה: א- מ- ן ! אכן,

סגולתה של אמירת "אמן" היא גדולה עד לאין ערוך, ואנו לא יכולים להעריך ולשער גודל מעלתה. בתורה נאמר "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם", כפשוטו אדם שמקיים מצוות זוכה לחיים גם בעולם הזה.

מעשה נפלא על כך מופיע בספר "מילה אחת – אמן". בלב- ליבו של בית- הרפואה "מעייני הישועה" שבבני ברק מתנגן ניגון של גמרא. כולל מיוחד במינו, שהוקם ע"י ד"ר משה רוטשילד, מייסד בית-הרפואה, משמש אכסניה לתלמידי-חכמים מובהקים. בין כותלי בית-מדרש זה מתלבנות סוגיות הלכתיות סבוכות בנוגע למצבים רפואיים מורכבים, המתעוררים בבית-הרפואה. רבי ישראל זיכרמן שליט"א, רבה של "אחוזת ברכפלד" שבקרית ספר, נמנה בעבר עם חברי הכולל. בתקופה זו, הכיר רופא שעלה לא מכבר מארצות-הברית. ביודעו כי אדם זה גדל והתחנך במשפחה מתבוללת לחלוטין ובסביבה מנותקת מתורה ויהדות, תהה ר' ישראל כיצד התעוררה בלבו הנקודה היהודית, אשר הובילה אותו לשוב לצור מחצבתו".

לפני כשמונה- עשרה שנים, – גולל הרופא באוזניו את סיפורו המיוחד – "טיפלתי בחולה סופני. מערכות גופו קרסו בזו אחר זו, ונראה היה כי ימיו ספורים. לאחר שקיימתי התייעצות עם מספר מומחים, נועדתי עם החולה ובני משפחתו, והצגתי את האפשרות לבצע ניתוח, העשוי להאריך את חייו בשישה חודשים בלבד. עם זאת, הרגשתי, שמדובר בניתוח מסובך, הכרוך בסבל רב ובעלות גבוהה". מצב זה, שבו אני נאלץ להותיר הכרעות סבוכות וקריטיות כל-כך בידי מטופלי, איננו קל עבורי אף פעם. היטב ידעתי כמה מייסרת ההתלבטות שהונחה לפתחו של האיש והמתנתי אפוא בדריכות לתשובתו". החלטה כזאת לא אוכל לקבל בעצמי, השיבני בשקט. 'רק רבי משה פיינשטיין יוכל להכריע כאן'. הצעתי להתלוות אליו לבית הרב ולשטוח בעצמי את המקרה המורכב על כל הבטיו. הצעתי לא הייתה חפה ממניעים אישיים, שכן ביקשתי לראות כיצד יתמודד הרב עם סוגיה מעין זו". לראשונה בחיי, הייתה לי הזדמנות להתייעץ עם גדול בתורה. הצגתי בפני רבי משה פיינשטיין את המקרה, ופרסתי בראת כבוד את מכלול הנתונים, מבלי לפסוח על אף פרט. תגובתו לא תמוש מזיכרוני כל ימי. רבי משה פרץ בבכי. הוא בכה בכי תמרורים בדמעות אמיתיות ומרות, וקול בכיו הידהד בחלל החדר. בכי שנמשך עשרים דקות תמימות". כרופא מנוסה, הכרתי היטב את הניתוק הרגשי שאנו נאלצים לרכוש במהלך שנות עבודתנו; כיצד מקהים הניסיון והוותק את הרגש האנושי. נאלמתי דום אל מול תגובתו. ענק תורה זה, המקבל בחדרו עשרות אם לא מאות אנשים מדי יום ביומו, ומתוודע לאינספור בעיות אישיות וציבוריות, מצטער כל-כך בצערו של החולה שלי, שלא נמנה על קרובי משפחתו או באי-ביתו, אלא היה תלמידו לפני עשרות שנים! לבסוף, מששב אליו הדיבור, ביקש רבי משה פיינשטיין שהות של יום נוסף בטרם יוכל להכריע בסוגיה המורכבת הזו"... שבנו למחרת, ר' משה קידם את פנינו בחום, ואמר לתלמידו-לשעבר בביטחון ובמתניות הדעת: 'אפשר לגשת לניתוח. אנחנו נתפלל כולנו עבורך, ונעתיר למרומים שיוסיפו לך שנים רבות של בריאות טובה'. 'כפי הנראה, לא הצלחתי להסתיר את ההבעה הספקנית שעלתה על פניי למשמע הדברים, שכן רבי משה נפנה אלי ואמר: 'במהלך אותם ששת חודשים יזכה ידידנו לענות 'אמן' על מספר רב של ברכות. מכל 'אמן' ו'אמן' יוצר מלאך מליץ יושר. מלאכים אלה ימליצו זכות בעדו בבית-דין- של- מעלה ובזכותם יזכה לחיים ארוכים".! המפגש עם גדול הדור, כמו גם תשובתו לשאלתי, הרעידו נימים חבויים בנפשי. רבי משה פיינשטיין העריך היטב את מנת הסבל והייסורים העתידיים ליפול בחלקו של החולה הסופני, ובכל זאת סבר שהכל כדאי רק כדי שתלמידו יוכל לחיות עוד זמן-מה ולבטא מילים ספורות ביותר! יתר-על-כן, ר' משה האמין בעוצמה הרבה הטמונה במילים אלה, ובכוחן לשנות את המהלך הטבעי בעולם. באותם רגעים חדרה לליבי ההכרה כי בתורת ישראל ישנו מימד עמוק ורב משמעות" ... החולה אכן הכזיב את תחזיותיהם השחורות של הרופאים וזכה בשנות חיים נוספות".

מכל 'אמן' נוצר מלאך מליץ-יושר – אמר ר' משה פיינשטיין. מפליא לגלות שהמילים 'אמן' ו'מלאך' הן בעלות ערך מספרי שווה : תשעים ואחת". רבי יחיאל מיכל שטרן סיפר כי פעם אחת ניגש אביו לביתו של הרב שך להתייעץ עימו והמתין רבע שעה תמימה עד שסיים הרב שך לברך ברכת המזון. הרב שטרן לא הסתיר את התפעלותו מכך שראש הישיבה מאריך בברכת המזון, בעוד אנשים נוהגים להשלימה תוך דקות ספורות. נענה הרב שך ואמר: "כשאדם מברך ברכת המזון בכוונה, הוא זוכה להצלחה בכל התחומים, בעיקר בפרנסה ואריכות ימים... אנשים שביקשו מהרב שך סגולה להצלחה, ציפו כי יציע חומרה או הקפדה שקשה לעמוד בה. מה מאוד הופתעו לשמע תשובתו: "קבל על עצמך לברך ברכת המזון מתוך ברכון"! נוכח פליאתם, היה אומר: "אף אני עמל על כך..." לעיתים אנשים מחפשים כל מיני קבלות כדי להתחזק ובמקביל להיושע מכל מיני צרות. הא לך סגולה נפלאה ובדוקה

ללכת בדרך האמת...

באחד הימים, יצא אדם לעבודתו ומצא נשר פצוע מושלך על אם הדרך, ברחמים הרים את הנשר והביאו לביתו והניחו יחד עם תרנגולים אשר היו בביתו. עברו ימים, עברו חודשים והנשר נהיה כשאר התרנגולים, אכל את מאכלם, שתה עימם ושיחק עימם, עד שהנשר נהיה כתרנגול לכל דבר.

באחד הימים, עבר שם איש חכם וראה נשר מתנהג כמו תרנגול, התפלא ולא האמין: היתכן, מלך העופות ינהג כך? הלך לבעל הבית וביקש ממנו לשחרר את הנשר שיהיה במקומו ועם חבריו בשמים. בעל הבית אמר לו: תעשה כרצונך אבל ודאי לא תצליח.

ניסה האיש החכם, לקח את הנשר, הניחו במקום גבוה ודחק בו לעוף, אך הנשר פחד פחד גדול וכל אשר רצה, לחזור מיד לחבריו התרנגולים, לאכול עימם ולהיות עימם. החכם לא הבין ולא האמין, איך יתכן שכך נשר ינהג? למחרת חזר שוב החכם והנבון וניסה שוב להניח את הנשר על מקום גבוה ושוב דחק בו שיעוף, אך הנשר שוב פחד פחד גדול. כך כמה פעמים ניסה החכם שוב ושוב ולא הצליח, עד אשר באחד הימים דחק מאוד את הנשר, הנשר נשא את כנפיו ועף ולא שב.

במעשה זה יש מוסר גדול מאוד, כל אדם נולד עם כוחותיו ומעלותיו, אשר איתם הוא יכול להתמודד עם האתגרים והניסיונות אשר נכתב עליו לעבור במשך חייו. אך משברים ומצבים אשר מנסים לאבד ממנו את הכוחות אשר הוא זקוק להם לשרוד בחיים, עד שנהיה כאותו נשר פצוע על אם הדרך. ומוצא את הנפש של האדם הפצוע, אדם שלוקח את הנפש החלשה ומכניס אותה למקום שבכלל לא מתאים לה, ומתרגל למקום הזה ונהיה כמו יושבי המקום, עוברים ימים ושנים והאדם נהיה חלק ממקום חדש, שאינה מה שהוא והתוצאה היא עצבות, יאוש, תסכול, מחלוקת עם הסובבים אותו, חוסר שמחה והאדם לא מבין מה יש לעולם כלפיו. כי הוא כמו הנשר שחי עם התרנגולים, הוא עולם אחר לגמרי, אך הטבעים אשר טמונים בתוכו והכוחות האמיתיים שלו רדומים בו. והאדם חייב להתעורר ולהבין מי הוא ומה הוא ולפתח אצלו את הכוחות האמיתיים שלו ולקבל את האומץ לעוף כמו הנשר ולהיות מה שהוא.

והנה ימים אלו, ימי חודש אלול, הם הימים אשר יש כח לאדם למצא את הדרך להשיב לו את כוחות נפשו ולשוב לדרך אשר תוביל אותו לתכלית חייו.

לקבלה : ברכת המזון לאומרה בקול ובשמחה מתוך הסיודר/הברכון ובע"ה תזכה לישועות .

תשובה היכי דמי

בימים נשגבים אלו של ימי הרחמים והרצון, שכל אחד מתעורר במידת מה לתקן ולפשפש במעשיו, ראוי לציין את דברי הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזנסק זצ"ל, דצריך לעשות תשובה בכל ימות השנה,

ומי ששב בתשובה רק בחודש אלול הוא בבחי' בהמה, וזהו הביאור במשנה (ריש מסכת ר"ה) "באחד באלול ר"ה למעשר בהמה". ומביאה המשנה שיטה נוספת "וי"א באחד בתשרי ר"ה למעשר בהמה" דהיינו עכ"פ מי ששב באלול בתשובה הוא עוד בבחי' אדם, אבל מי ששב רק בר"ה הוא בבחי' בהמה עכ"ד.

הרה"ק רבי משה מקאזניץ זצ"ל (בן המגיד מקאזניץ זצ"ל) מוסיף בספרו באר משה (פר' עקב) דבזמננו - כהיום הזה בדורנו אנו, דור עני ושפל אפי' אלו שחוזרים בתשובה רק בר"ה גופיה ג"כ הוא בבחי' אדם.

עוד יש להמליץ על המאחרים לשוב בתשובה שלא יפלו ברוחם, על כך שנקראים בבחינת 'בהמה'. עפ"י המסופר שפעם אחת בא אל הגאון הראגאטשאווער זצ"ל, יהודי "בעל הבית", מלווה בבחור בן תורה, ואמר לגאון שהוא מחפש חתן לבתו, ובכדי לדעת מה טיבו של הבחור, הוא מבקש מהגאון שידבר עמו בלימוד. דיבר הגאון עם הבחור רבות בלימוד, וכדרכו העיר לו מדי פעם בתוך דבריו על חידוש או פשט שלא הסכים לו, ואגב חורפיה אף גער בו כמה פעמים בלשון: "דו בהמה" (בהמה שכמותך). אותו בעל הבית שנוכח בכל מהלך השיחה, הבין כי אין דעת הגאון נוחה מידיעותיו של הבחור בתורה, ולכן עם סיום השיחה פנה היהודי אל הגאון, באמרו: "אם כן, לא אקח את הבחור הזה לחתן לבתי". שאל אותו הגאון: "מדוע מה פגם מצאת בבחור הזה?" השיב היהודי: "הרי שמעתי שהגאון התבטא כלפיו כמה פעמים שהינו 'בהמה', והנני מסיק מכך שהוא 'עם הארץ', ובאחד שכזה איננו חפץ". השיב לו הגאון: "תנוח דעתך, מיינע בהמות זענען בעסער ווי דיינע מענטשן!" [אותם שמכונים אצלי "בהמה", הם עדיפים ומעולים יותר, מאותם המכונים בעיניך "אנשים"], ונתן לו את ברכתו לקחתו לחתן לבתו. (מפי הגרי"ש אונגר - רשומים בשמך עמ' תנג).

ובעצם עשיית תשובה, מצאנו בספה"ק המזהירים שבל יעלה על לב האדם 'לתפוס מלאכים' ולהיות צדיק בפעם אחת בלבד, אלא ילך מעט מעט עד שיגיע לדרך המלך. ודברים נוראים אומר האוהב ישראל מאפטא (ליקוטים חדשים פר' ויקרא) "ובעינינו ראינו רבים מן החסידים שנעשו משוגעים ח"ו או בעלי מרה שחורה" שרצו לתפוס את המרובה בפעם אחת. אלא הדרך היא כמו ששח פעם דרשן אחד, שלמשל; האדם המקבל על עצמו שלא לדבר לשון הרע, לא יקבל על עצמו שלא לדבר מהיום והלאה כלל לשון הרע, דתוך יום או יומיים ישבר ויתייאש, ללא שישאר שריד ופליט מ'הקבלה'. אלא יקבל על עצמו שלכל הפחות יפחת מלדבר לשון הרע אחת ביום וכדו' או שעה מסוימת ביום.

נקודה נוספת וחשובה צריך לדעת, שכל יום שהצליח לבצע את 'הקבלה שקיבל', הוא הצלחה בפני עצמו. וזה יגרום לו שלא להתייאש ולהישבר.

כה יתן ה' וכה יוסיף שנזכה להתעורר ולשוב בתשובה שלימה ולהתכונן כראוי ליום הדין.